

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj VI.

V srédo 2. vélkiga serpana 1848.

List 31.

Slovenije zmaga.

Ljudstev kri se v bôjih staka,
Vojske grom terdnjave stréša:
Kaj Slovenja sama čaka?
Kaj ne vzame si na ušesa? —
Mirno zmago će Slovenja!

Ona vé, očetov slava
Se ne piše sém od bôjev;
Čast od del mirú je prava,
Ne od zmag sovražnih rôjev; —
Mirno zmago će Slovenja!

Kaže ji nekdó Serbljanc,
Kot de b' ona v boj ne znala;
Glej junaške Turjačane!
Vender — če se v boj ni bala —
Mirno zmago će Slovenja!

Meč je vzéla proti trumi
Kervotočniga Turcina,
Ki v divnosti ne razumi,
Kaka je mirú sladčina; —
Mirno zmago će Slovenja!

Sveto véro je branila,
Varovala dom in svoje;
Vender mir je bolj ljubila,
Kakor pa krvave bôje; —
Mirno zmago će Slovenja!

Ved'la je, in vé bojvati
Se za svojiga cesarja;
Sama vender napeljati
Noče vojskniga viharja; —
Mirno zmago će Slovenja!

Malo zna od bôjev peti,
Zal po zgubah glas jí vzame;
Raj' darí mirú po sveti
Ona prepevati jame; —
Mirno zmago će Slovenja!

Serbski pévo naj strune vbíra,
Čast junakov oznanuje;
Gine bolj, ko hrum prepíra,
Kák Serbljanka de miluje; —
Mirno zmago će Slovenja!

Zdaj je vlada razumnosti:
Kliče vse — divost minila!
Mirni vžitik narodnosti
Bo Slovenja pač dobila, —
Mirno zmago će Slovenja!

P. Hicinger.

Zmota zastran zelene kave.

(Konec.)

Druga bolj občutljiva škodljivost farbanja kave je pa potrata denarjev. De se kava posarba in potem se zeleniga prahu očisti, je treba dela in stroškov. Dva delavca na dan javalne sto funtov kave obdelata, in očistiti jo, je treba dveh reštaric, ki jim pravijo sezulote. Plačilo eniga delavca je v Terstu po navadi en goldinar na dan, ene sezulote pa po pol goldinarja. Tudi indiga in vitrijol denarje veljata, tako de stroški farbanja na funt kave nar manj na dva krajcarja pridejo, ktere tergovec k ceni pripše, Vi jih pa, ni drugači, plačati morate. Verh tega pa še pride povisanje cene čez pravo vrednost kave, zakaj oglajena in posarbana kava je vsa drugačna, vsa lepsi kakor druga, ki je sama na sebi; zató pa tudi stacunarji slabo kavo za dobro in srednjo za nar boljši prodajajo, in Vi, gotova je, funt farbane kave, razun zgorej imenovanih stroškov, še po dva, tri krajcarje čez vrednost plačujete. Nar veči sleparijo pa samogoltni tergovci uganjajo s havarjano ali mornano kavo, to je s tako, ki je od morske vode premočena bila. Če tako popolnama sprideno kavo dobro v vrečih ogulijo in posarbajo, jo lahko ne vednim za kavo saj srednje baže prodajo. Mornana kava se da res nekoliko, pa nikdar ne popolnama, popraviti, če jo z vrelo vodo večkrat zaporedama polijejo in sproti posušé; pa tak opravik je za tergovce predolgočasno in nerodno délo, farbanje je ložeje in hitreje. Še ni dolgo, kar je nek tergovec dosti take spridene kave nakupil. Treba je bilo nar pred posušiti jo, in neki delavec jo je na plahtah ob soncu razlečeno varoval; drug ptuj delavec ga memo gredé posmehovaje prasa: kaj se pariš tu, sej ti je nobeden ne vzame, če jo zastonj das? Kmaló po tem se je slišalo po ulicah šepetanje in reštanje, de je bilo kaj; farbali so jo, in tista kava, ki ni bila kar za nič, in ktero berač v Terstu zastonj vzeti se bi pomislil bil, je odrinila na Krajnsko in naprej, — prodali so jo, sej je bila zelena!

De bi se pač kak resnicoljub kupec ali stacunar med vami najdel, kteri bi farbanje s kavo slabe baže, in z na morjí sprideno kavo pričo ljudi